

Til kommunerne

Afdeling for Ungdoms- og
Voksenuddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Orientering om 10. klasse, herunder de nye 10. klasseordninger fra skoleåret 2015/16

18. december 2014
Sags nr.:
041.71S.541

Som led i aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser, er der fra 1. august 2015 indført en ny erhvervsrettet 10. klasse (eud10) endvidere er den gældende 20-20 ordning ændret.

Kommunerne skal fra 1. august 2015 tilbyde den ny erhvervsrettede 10. klasse (eud10) ved siden af den almindelige 10. klasse. Eud10 er beskrevet i folkeskolelovens § 19 j og 10. kassebekendtgørelsen.

Fra 1. august 2015 ændres endvidere den gældende 20-20 ordning, således at ordningen fremover bliver en kombineret 10. klasse og 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb. Det er beskrevet i folkeskolelovens § 19 e, stk. 1, og i 10. klassebekendtgørelsen.

De nye krav og rammer for eud10 og den nye 20-20-ordning er indarbejdet i den gældende bekendtgørelse om overenskomst mellem en kommunalbestyrelse og en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om varetagelse af 10. klasseundervisning. Denne bekendtgørelse er endvidere tilpasset de nye ordninger, således at der er tale om en samlet ny bekendtgørelse, der træder i kraft 1. august 2015.

I det følgende er nærmere beskrevet rammerne for de kommunale 10. klasseordninger fra skoleåret 2015/16.

1. Regelgrundlaget

Det primære regelgrundlag er folkeskoleloven, særligt kapitel 2 a.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=163970>

og 10. klassebekendtgørelsen:

bekendtgørelse nr. 1251 af 27. november 2014:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=166119>

Desuden vejledningslovens § 10 d om brobygning:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164530>

og bekendtgørelser nr. 838 om introduktionskurser og brobygning til ungdomsuddannelserne:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164132>

1.1. Hjemmeside om 10. klasse

Link til faktaside om 10. klasse med nyheder og spørgsmål/svar:

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Fakta-om-folkeskolen/10-klasse>

2. Hvordan er kommunernes forpligtelse i forhold til 10. klasse?

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde den almindelige 10. klasse, jf. folkeskolelovens § 19 b-d. Fra 1. august 2015 bliver kommunalbestyrelsen endvidere forpligtet til at tilbyde den erhvervsrettede eud10, jf. folkeskolelovens § 19 j, ved siden af den almindelige 10. klasse.

Kommunalbestyrelsen vil som i dag kunne indgå overenskomst med en erhvervsskole om varetagelse af 10. klasseundervisningen. Det gælder også eud10, så længe kravene til indhold, varighed m.v. er opfyldt, og så længe ansvaret entydigt er kommunalt.

Kommunalbestyrelsen skal dog sørge for, at der tilbydes den almindelige 10. klasse i folkeskolen enten i den pågældende kommune eller ved, at der er indgået aftale om, at kommunen kan henvise til en anden kommunes folkeskoler. Se nærmere under pkt. 2.3.

2.1. Hvilke 10. klasseordninger kan kommunalbestyrelsen vælge at tilbyde fra 1. august 2015?

Kommunalbestyrelsen kan ved indgåelse af overenskomst herom fortsat tilbyde 10. klasse i samarbejde med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse. Det gælder:

- Den nye ændrede 20-20-ordning (kombineret 10. klasse med 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb). Se om kravene til indhold mm. i afsnit 3.2.
- Som led i en overenskomst, hvorefter erhvervsuddannelsesinstitutionen varetager 10. klasseundervisningen på vegne af kommunalbestyrelsen. Det sidste kan også gælde den kommunale del af

den nye kombinerede 20-20-ordning. Se om de nye krav til denne i afsnit 3.2.

- Også eud10 kan henlægges til en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, så længe kravene til indhold, varighed m.v. er opfyldt, og så længe ansvaret entydigt er kommunalt. Se i øvrigt om kravene til eud10 i afsnit 3.1.

Når det skønnes, at det er til elevens bedste, kan skolens leder desuden tilbyde et særligt tilrettelagt 10. klasseforløb med bl.a. undervisning og ulønnet praktik med et uddannelsesperspektiv, se nærmere folkeskolelovens § 19 e, stk. 2.

2.3. Hvordan organiseres 10. klasse?

Efter folkeskolelovens § 20, stk. 1, kan unge under 18 år følge undervisningen i 10. klasse i folkeskolen. En kommunalbestyrelse kan opfylde forpligtelsen til at tilbyde 10. klasse ved, at der er indgået aftale om, at der kan henvises til en anden kommunes folkeskoler. Det vil således fortsat være kommunalbestyrelsens ansvar at sørge for, at der tilbydes den almindelige 10. klasse i folkeskolen enten i den pågældende kommune eller ved, at der er indgået overenskomst med en anden kommune, om at der kan henvises til deres folkeskoler.

2.3.1. Hvordan organiseres eud10?

En kommune er forpligtet til at tilbyde eud10 – ligesom tilfældet er med den almindelige 10. klasse - uanset om der kun er få elever, der ønsker at benytte tilbuddet.

Kommunen kan indgå samarbejde med en eller flere kommuner om at tilbyde eud10 i fællesskab. Kommunalbestyrelserne skal i kapacitetsfastsættelsen tilstræbe, at alle, der er i den primære målgruppe for eud10, kan optages.

Kommunerne må således ikke have en bundgrænse for tilslutningen til tilbuddet, men den nærmere organisering er op til kommunalbestyrelsen, så længe ansvaret for undervisningen entydigt er kommunalbestyrelsens, og så længe kravene til indhold, varighed, samarbejde med mindst én erhvervsuddannelsesinstitution m.v. er opfyldt.

Kommunalbestyrelsen skal indgå overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, om samarbejdet i eud10, der mindst skal udgøre 30 pct. af undervisningstiden, inklusive 6 ugers brobygning. Se i øvrigt om eud10 i afsnit 3.1.

2.3.2. Hvordan er samspelet mellem ungdomsskolen og eud10?

Eud10 vil også efter kommunalbestyrelsens beslutning kunne tilbydes i den kommunale ungdomsskole som led i heltidsundervisningen. Hvis ungdomsskolen udbyder eud10, skal det ske efter samme regler, som gælder for folkeskolen. Der vil ikke kunne indgås overenskomst mellem en ungdomsskole og en erhvervsskole om, at en erhvervsskole varetager 10. klasseundervisningen, på vegne af ungdomsskolen.

3. De nye 10. klasseordninger fra 1. august 2015

3.1. Eud10

3.1.1. Målgruppen

Eud10 er målrettet de elever, der er motiveret for en erhvervsuddannelse, men ikke opfylder adgangsforudsætningerne eller er usikre på, om en erhvervsuddannelse er det rette valg.

3.1.2. Indhold og samarbejde med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse

Eud10 skal tilrettelægges som et helårsforløb på mindst 840 undervisningstimer.

Eud10 omfatter den obligatoriske del af 10. klasse, som betones mod erhvervsuddannelserne. Der indgår derfor 126 timers (omregnet seks ugers) obligatorisk brobygning til erhvervsuddannelse. Det er forudsat, at den obligatoriske opgave målrettes erhvervsuddannelserne.

Hele den valgfri del af 10. klasse skal introducere til erhvervsuddannelserne.

Der skal mindst samarbejdes med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse i 30 pct. af undervisningstiden, svarende til 252 undervisningstimer, heri indgår de seks ugers brobygning (126 timer). Kommunalbestyrelser og institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse, er gensidigt forpligtede til at indgå overenskomst om samarbejdet, således at der er tilvejebragt praktiske muligheder for, at eleverne kan introduceres til alle de hovedområder, som erhvervsuddannelsernes grundforløbs 1. del er organiseret inden for, i relevant omfang.

Der er ingen erhvervsskoler, som udbyder alle erhvervsuddannelser og heller ingen, som udbyder uddannelser fra alle fire erhvervsfaglige hovedområder.

Derfor er det nødvendigt for en kommune at samarbejde med flere skoler om eud10. Det kan enten være på den måde, at kommunen har samarbejdsaftaler med flere skoler, eller sådan, at kommunen har en aftale med én skole, som ved aftalen har forpligtet sig til at levere undervisning i samarbejde med andre skoler med erhvervsuddannelser, således at hele spektret bliver dækket.

3.1.3. Finansiering

Eud10 er et kommunalt ansvar og er alene kommunalt finansieret, bortset fra de 6 ugers obligatorisk brobygning, hvortil der er aktivitetsafhængige taxametertilskud til ungdomsuddannelsesinstitutionerne, som er finansieret af staten.

Der er ikke fra centralt hold fastsat regler om, hvilken betaling erhvervsskolerne kan kræve af kommunerne, eller hvad kommuner skal betale til skolerne i forbindelse med eud10, da omkostningerne vil variere lokalt og efter den konkrete tilrettelæggelse af det enkelte eud10 tilbud. Det må reguleres i driftsoverenskomsten.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at prisfastsættelsen ikke er omfattet af reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Det skyldes, at der med eud10 er tale om almindelig virksomhed i henhold til lovgivningen (ordinær drift) og ikke om en naturlig udløber af institutionens almindelige virksomhed (idv). Der er således ikke krav om, at afholdelsen af eud10 isoleret set skal give overskud på institutionens drift, som tilfældet er for idv.

Initiativet eud10 skal ses i sammenhæng med målsætningen i aftalen om *Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser* om, at flere elever skal vælge eud efter grundskolen. Aftalepartierne bag aftalen er således enige om, at eud10 skal forberede eleverne til erhvervsuddannelserne og gøre dem klar til at opfylde adgangskravene.

3.2. Ændret 20-20-ordning (kombineret 10. klasse og 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb)

Den nye 20-20-ordning er en kombineret 10. klasse og 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb. Det er en betingelse for kombinationsforløbet, at undervisningen tilrettelægges således, at eleverne efter det kombinerede skoleår har afsluttet såvel 10. klasse som grundforløbets 1. del fuldt ud.

Det er desuden en betingelse, at eleverne opfylder adgangskravet til eud-grundforløbet ved start på skoleåret, da eleven følger såvel 10. klasseundervisning som grundforløbsundervisning fleksibelt over skoleåret. Tilrettelæggelsen kan således ske fleksibelt over skoleåret, således at eleven fx er 3 dage i 10. klasse og 2 dage i grundforløbet.

3.2.1. Finansieringen

Den nye kombinerede 10. klasse og 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb er kommunalt finansieret i de 20 uger, omregnet 420 undervisningstimer, der vedrører 10. klasse, bortset fra perioderne med brobygning, som i alt kan vare op til 5 uger, omregnet 105 undervisningstimer, hvoraf 1 uge, svarende til 21 timer er obligatorisk. Brobygningen er fortsat finansieret gennem aktivitetsafhængige taxametertilskud. Grundforløbet er finansieret ved statstaxameter til erhvervsuddannelsens grundforløb (20 uger).

4. Hvordan er finansieringen af 10. klasseordninger, hvor kommunalbestyrelsen indgår overenskomst med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse om varetagelse af undervisningen?

Alle 10. klasseordninger - bortset fra den kombinerede 10. klasse med 1. del af erhvervsuddannelsernes grundforløb (ændret 20-20-ordning) - se herom særskilt afsnit 3.2.1. er kommunalt finansieret, bortset fra perioder

med brobygning, hvortil der er aktivitetsafhængige taxametertilskud til ungdomsuddannelserne.

5. Timetal i 10. klasse

5. 1. Almindelig 10. klasse

Den almindelige 10. klasse kan tilrettelægges som helårsforløb eller forløb af kortere varighed. Som helårsforløb er timetallet mindst 840 undervisningstimer. Der skal undervises i dansk, matematik og engelsk i 420 årlige timer. Der skal brobygges i 1 uge svarende til 21 timer. Se folkeskolelovens § 19 b og 19 c og endvidere § 10 d i vejledningsloven om brobygning.

Den valgfri del består af 399 timer, heraf kan brobygning udgøre 5 uger, svarende til 105 timer. Se folkeskolelovens § 19 d. Om brobygning se vejledningslovens § 10 d.

5. 2. Eud10

Den erhvervsrettede 10. klasse (eud10) skal tilrettelægges som helårsforløb, svarende til 840 undervisningstimer. Se folkeskolelovens § 19 j.

Der skal brobygges i 6 uger, svarende til 126 timer til erhvervsuddannelse. Se vejledningslovens § 10 d, stk. 4. Den valgfri del udgør 294 undervisningstimer. Se 10. klasse bekendtgørelsens kapitel 3 om den valgfri del.

Der skal mindst samarbejdes med en institution, der udbyder erhvervsuddannelse i 30 pct. af undervisningstiden, svarende til 252 undervisningstimer, heri indgår de seks ugers brobygning (126 timer). Se folkeskolelovens § 19 j.

6. Fælles Mål for fagene

De gældende Fælles Mål for fagene i 10. klasse vil blive justeret, så de indgår i den ændrede struktur, som gælder for de øvrige klassetrin. De nye Fælles Mål (forenklede Fælles Mål) træder i kraft fra skoleåret 2015/16.

Der vil kunne læses mere om arbejdet med de forenklede Fælles Mål for 10. klasse i det nye år på uvm.dk.